

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

§. 2. De privil. Nobilium, quibus Regulares fruuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

inimicos, quos ad eam adjuutores deberet habere. Unde necesse fuit hunc recursum ad Magistratum saecularem contra tales abusus permittere tanquam minus malum in majorum remedium. Atque ideo ut cum Joan. Quint. Ha duo loquar: *Volendum, non de hac lege, & consuetudine, sed quod talem legem, similem, alias meruimus.* Et magis stupendum, nonnullos Praelatos regulares ita parum moderatos esse in suo regimine, ita excessibus infuevissent, ut nec ab his temperare acquiescant, licet sciant, venturos ad notitiam publicam, & cum sui honoris, suique Ordinis dispendio, a Laicis reformandos. Unde ipsi dicendi sunt potius auctores scandalorum, & sui honoris prodigi quam eorum fratres appellantes ab eorum oppressione, & suam defensionem quaerentes, non eorum infamiam, quamvis forte inde resulter.

64 Laici tamen interdum peccant graviter in susceptione, & cognitione ejusmodi causarum. Quando nimirum indebitas eas suscipiunt, & fovent. Quando non cum charitate componunt, & definiunt. Quando inde emungunt a Monasteriis pecunias, suis juribus & beneficiis ea spoliant &c. Unde legimus multas familias fuisse a Deo extinctas, Reges solis exturbatos, & Provincias cladibus attritas, quod Laici plus, vel aliter quam par fuit, negotiis se Ecclesiasticis, & Regularibus miscuerint, quamvis semper specioso iustitia, & Religionis praetextu. Nam neque fuit alius, quam Religionis obtentus, cum calcitrantibus bobus arcam deis gestantibus, eam ad caelum inclinatam, ne corrueret Oza tetigit, qui tamen ob praesumptionem percussus a Deo, interiit. Vide canon. 9. & 10. Concilii apud Meldas celebrati. ann. 845 Caroli Calvi 16. Ubi Episcopi Galliarum ita esse, & allegato ipsius Oza exemplo lamentabiliter enarrant, & pra-

dictum Carolum eo proposito admovent. Vide & Baron. tom. 9. an 836. nu. 8. col. 897 10. 11. an. 1002. nu. 6. pag. 13. & tom. 12. ann. 1148. num. 47. pag. 376. Et exempla quae ibidem subjicit.

§. II.

De Privilegiis nobilium, quibus Regulares fruuntur.

SUMMARIUM.

- 1 De nobilium privilegiis diversi scripsere.
- 2 Reus est falsi, qui se nobilem dicit, si non est.
- 3 Item & qui se Religiosum.
- 4 Nobilis est magis civis quam alii.
- 5 Item & Clerici & Religiosi, Qui sunt digna pars Civitatis, ibid.
- 6 Praesumitur semper pro nobilitate. Et in quibusdam casibus.
- 7 Magis creditur nobili, quam alteri. Quibus 12. & 13.
- 8 Suspicio non habet locum in Religiosis. & 9.
- 10 Vincus Monachus, etiam non iuratus, est habitus.
- 12 Dubium an isto tempore ita sit.
- 14 Nobilis facilius admittitur ad purgationem Item & Religiosus. ibid.
- 15 Nobilis non subicitur penis vilium personarum. Nec tam atrocibus ibid. Nec etiam Clericus aut Regul. ibid.
- 17 Fallit in quibusdam casibus.

Nobilium privilegia referunt Felinus cap. cum adeo de reser. & cap. super eo. in testib. Corset. cap. grandi. de suppl. negl. Prael. 6. Matth. Steph. in tract. de nobil. lib. 2. Bon. de Curt. p. 5. Tiraq. & alii. Horum autem praecipua, & quae Regularibus tribuuntur, sunt: Quod.

Primo. Nemo potest se dicere nobilem qui non sit talis, sin autem, incidit in crimine falli l. eos ff. de leg. corn. de Jul. Bart. l. fin. C. de dign. lib. 12. & Tiraq. cap. 13. de nobil. Quod a fortiori locum habet respectu Regularium, cum nemini liceat non modo se dicere Regularem, si non sit, sed nec al-

ius Ordinis; ab eo cuius est, (ut suo loco dicitur.

Secundò. Quòd Nobilis est magis civis quam alii, ut ex Cicero. notat Collector juris Gallici in notis ad v. nobiles. Quòd itè maximè, & per amplius competit Clericis & Regularibus, cum sint præcipua & dignior pars Civitatis, in qua reident, ut notat Ancar. cõsil. 34 & Bald. lib. 3. conf. 241. Unde sicut Nobiles non veniunt nomine populi in odiosis, & oneribus, ita neque Clerici aut Regulares, & sic de aliis.

Tertiò. Quòd semper, & in omnibus præsumitur pro nobilitate, ut notat Glof. cap. illud. d. 40. Puta primò. Quando agitur de moribus. Præsumitur enim de Nobili quòd sit virtutis studiosus. Alciat. reg. 1. p. 40. Secundò. Quòd dignior & maioris meriti. Glof. extrar. execrabilis. de præb. Tertiò. Quòd veridicus, & non velit mentiri. Bellam conf. 33. Unde & in iudicio dictum Nobilis præponderat dicto plebei.

1. in testimoniis 2. ff. de testib. Adeò ut quo testis est nobilior, eò magis credatur. Velemb. conf. 106. Matth. Steph. lib. 1. de nobil. cap. 6. & Tiraq. cap. 20. Ita quòd paucis nobilibus plus fidei adhibeatur, quàm multis plebeis. Bald. l. testium. C. de testib. & Velemb. citat. Quin imò testis nobilis possit aduocari talis esse, ut etiam si sit solus, aduocet iudicem ad indubitam fidem, secundum Castr. l. admonendi. ff. de iureiur. et L. Lucius ff. de his qui not. inf. Alciat. reg. 1. p. 48. Et Martil. fin. ul. 112. Quæ sanè omnia locù habent in Regularibus. Unde Abb. in cap. fin. de appel. Butr. Ioan. Andr. Ancar. & Imol. eod. Menoch. de arbitram. lib. 2. cap. 152. Paris. lib. 1. conf. 31. Aufret. de res. lib. 5. & 7. Peyrin. lib. 1. de subd. rel. tit. de obel. p. 1. 2. Affirmant quòd licèt cõsan-

guineus sit suspectus, fallit tamen in viro Religioso. Et Specul. in tit. de iud. del. §. susp. ait in tantum valere Religionem in

testimoniis, ut in Carthusiano v. g. cesset verisimiliter omnis suspicio. Et Alex. l. properandum. C. de iudic. Jason. auth. iubemus. eod. & l. admonendi ff. de iureiur. Barbat. l. sciendum. de verb. oblig. Et Imol. cap. cum. de offic. deleg. ajunt, quòd Bononia Carthusianus, Olivetanus, aut Cisterciensis v. g. habent remotam omnem suspensionem falsitatis, & mendacii in suis dictis, & testimoniis. Ad quod facit cap. in litteris. de testib. ubi testes aliàs de iure suspecti admittuntur propter vitæ & morum integritatem. Et aliquando in occurrentia casus ita fuit observatum.

Et secundum hoc de Monachorù pro- 10 bitate ac sanctimonia olim certus, Sancius 7. Rex Navarra, pro Monasterio Hirachenli, Ord. S. Bened. Et Alphonfus ejus filius, pro Monasterio S. Mariae de Siftero Ord. Cisterc. suis diplomatibus sanxerunt, unum Monachum etiam non juratum esse testem habilem in quavis causa, etiam propria, & fidem facere, sic ut ad ejus dictum debeat iudex pronuntiare, ut videre est apud Yepes in Chron. Ord. S. Bened. an. 815. & 1140. Verum his temporibus ferreis, in quibus diminuta sunt veritates à filis hominù. Ego satis dubito an locus debeat esse huic doctrina. Nam & olim credebatur assertioni unius Episcopi. Sed hodie secus est, inquit Niconit. in cap. quoniam. de probat. par. 1. nu. 223. Archid. & Bald. cap. cum speciali. de appell. Idèmq; à pari dico de Nobilibus & Regularibus, inter quos licèt multi sint boni: non defunt etiam mali, & in excogitandis calumniis, opprimendis aliis, sagaces. Unde quidam non sine sale, in illum locum sapientis, non est malitia super malitiam mulieris, ad marginem per modum postillæ addidit, nota quod nondum erant fratres.

K

Pos-

REGIA
GLAVIA
ET
MMENTARIUM
N. REGILAS
N. GELLARLES
N. OSTOLICE
N. EP...
N. ...

12. Posset fortè distingui, (a) & dici, quòd ubi agitur de solo favore, sine ullius præjudicio, admitti debet opinio Tiraquelli & aliorum, per *can. parvulos. & can. cum itaque d. 4. de consec.* Ubi verò de præjudicio alterius, Niconit. per *cap. cum à nobis. de testib. l. jurissurandi. C. eod. & l. nam in arbitris. Cod. de arbit.* In concursu autem dictorum, & testimoniorum, ego arbitror attendendum non ad qualitatem & conditionem testium, sed ad rationem & fundamenta dictorum. Quòd si utrobique sit paritas, tunc poterit esse locus præsumptioni, & secundum illam præferendum erit dictum Nobilis, vel Religiosi, & hoc fortè solum volunt Authores in superioribus relati.
14. *Quartum.* Nobilitas, privilegiū est, quòd facilius admittitur purgatio pro Nobili infamato, quàm pro plebeio. *cap. 1. de purg. can.* In quem modum etiam facilius admitti debet pro Religioso, quàm pro Laico. *arg. can. aphros. d. 98. & cap. venerabilem. de elect.*
15. *Quintum.* Quòd Nobilis non subjicitur torturæ, nec aliis pœnis infamibus, & vilium personarum, v. g. furcæ, fustigationi &c. sed mitioribus. *l. & si excepta. C. de malef. l. divites & l. divo Marco. Cod. de quest. & l. milites. ff. eod. Barth. l. 1. C. de adv. div. jud. Et alii Juristæ in l. presbyteri Cod. de Episc. & cler. Quos sequuntur Matth. Steph. in tract. de nobilit. lib. 1. cap. 6. Brun. de iud. & tort. p. 2. qu. 3. Et Marsil in*
16. *pra. s. expedita.* In quo adæquantur Clerici & Regulares Nobilibus, per *l. cit. presbyteri.* Fallit autem in iis qui se enormitatibus inquinant, & in reis exceptorum criminum. Puta Majestatis *l. minores. & l. ex libero. C. de q. Proditionis Civitatis, seu Patriæ. l. desertorem. & l. proditores. ff. de re*
- mil. Magiæ vel veneficii. l. & si excepta. C. de malef. falsi. l. si quis decurio. eod. de falsi. Privati carceris. l. 1. eod. de privat. carcer. Et hærelis. cap. ad abolendam. de heres.*

§. III.

De Privilegiis Militum, quibus Regulares fruuntur.

SUMMARIUM.

- 1 De Militum privilegiis qui scripserint.
- 2 Milites nõ adstringuntur ad scrupulositates
- 3 Eorum facta sunt explicanda secundum simplicitatem.
- 4 Excusantur si delinquant contra ius posit. si contra naturale 6.
- 4 Omnia hæc locum habent in Clericis & Regularibus.
- 7 Milites sunt privilegiati circa facultatem standi & 9.
- 8 Item & Regulares & 9.
- 10 Miles oneratus debitis, non tenetur, nisi quantum potest.
- 11 Et non sit executio super eius arma.
- 16 Neg. super libros studiosi vel advocati.
- 14 Idem dic de breviario, Libris & Supplementis Sacra Regularium & 16. sed facta profana ibid.
- 17 Diverse personæ prohibentur militare, & similiter prohibentur admitti ad Clerum vel Religionem ibid.

Privilegia militum possunt videri apud Franc. *ca. 1. de pen. in 6. Alex. l. centurio ff. de vulg. & pupil.* Et alios qui scribunt in *l. penult. ff. ex quib. caus. ma. l. miles. de re iud. & l. stipendia. C. de execut. in iud.* Sed magis ad longum Barth. *l. neque enim ff. de testa mil.* ubi ad 22. enumerat. Ex quibus hæc Regularibus conveniunt. Primum est, quòd rigor, & scrupulositas juris illos non ligat. Bald. *lib. 1. consil. 263.* Quia ut ait libro 3 consil. 356 Arma &

(a) Vide de hoc exemplum apud Cassian. coll. 18. c. 15. Et aliud Baron. 10. 9. annal. ad an. 762. n. 6. & seq.